

TYKS HANSA UUTISKIRJE

TYKS ÅUCS

TÄSSÄ NUMEROSSA

- Hankejohtajan terveiset
- Terapiat etulinjaan - uhka vai mahdollisuus
- Hanketiimien terveiset
- Tulevat tapahtumat

OTA SOMESEURANTAAN

@varha.fi
@ovph_fi
@satasote
@terapiatEL

**Kirjeen lopussa löydät
uutiskirjeen tilauslinkin!**

Pyöreän pöydän ääreltä

Keväinen tervehdys hanketyöstä!

Alkukevään aikana sosiaali -ja terveystalvclujen johtajia ja asiantuntijoita on osallistunut kansallisesti ns. pyöreän pöydän keskusteluihin koskien mm. mielenterveys-ja päihdepalvelujen ja psykiatrian palvelujen nykytilaa ministeri Kiurun johdolla. Keskustelujen myötä laaditussa yhteenvedossa todetaan muun muassa, että kiireellisintä on saada kuntoon lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden psykososiaalisten hoitojen tilanne. Lisäksi tarvitaan porrastettu hoitomalli ja vaikuttavuuden parantamista. Tarvitaan esimerkiksi myös selkeästi määritetty vastuu perusterveydenhuollolle lasten ja nuorten kehityksellisten ja psyykkisten häiriöiden hoidosta. [Ministeri Kiurun pyöreä pöytä mielenterveydestä \(stm.fi\)](https://stm.fi)

On mieluisaa huomata, että asiakkaiden ja ammattilaisten ääni ja tarpeet tulevat kuulluksi. Me hankkeessa pyrimme vastaamaan näihin tarpeisiin ja ratkaisuehdotuksiin jatkamalla hienosti edennyttä työtä yhteistyössä ammattilaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Tässä numerossa saammekin lukea päihde-ja mielenterveyspalveluiden ammattilaisen kokemuksista Terapiat Etulinjaan- toimintamallin käyttöönotosta Somerolta Varsinais-Suomesta.

Hyvää pääsiäisen aikaa kaikille!

Ninni Ihalainen, hankejohtaja

Terapiat etulinjaan - uhka vai mahdollisuus

Somerolla toimivan mielenterveys- ja päihdeyksikön vastaavan sairaanhoitajan Minna Luodon kokemus Terapiat etulinjaan- toimintamallista on rohkaiseva ja positiivinen.

Työskentelen Someron mielenterveys- ja päihdeyksikön vastaavana sairaanhoitajana ja keväällä 2022 minulta tiedusteltiin, millaisesta koulutuksesta kokisin yksikköme hyötyvän. Innostuin ajatuksesta, että voisimme saada lisää osaamista ja päätin vastata kyselyyn lisäkoulutustarpeista.

Syksyllä 2022 toteutuivat ensimmäiset palaverit menetelmäkoordinaattoreiden kanssa ja lähdimme nopealla tahdilla mukaan Terapiat etulinja-toimintamalliin. Kun lokakuussa sain tiedon, että kognitiivisen lyhytterapian opintoihin olisi kaksi paikkaa vapaana, kyselin hoitajistamme olisiko heidän joukossaan halukkaita kouluttautumaan. Kaksi hoitajaa lähti mukaan, tosin ehkä hieman epävarmoina mihin ovat hyppäämässä. Mukaan lähdettiin vielä Someron kaupungin leivissä. Perusturvajohtaja, terveyskeskuksen osastohoitaja ja lääkäri innostuivat myös uudesta menetelmästä, joka helpottaisi hoidon ohjausta mielenterveys- ja päihdepalveluissa.

Joulukuussa alkoivat lyhytterapiaopinnot ja kaksi muuta hoitajaa suorittivat ohjatun omahoidon opinnot. Kaikki hoitajat tekevät ensijäsennyksiä. Helmikuun 2023 aikana on otettu terapianavigaattori käyttöön Someron alueella ja sen käyttöä levitetään pikkuhiljaa palveluohjaukseen ja aikuisten terveystarkastuksien yhteyteen.

Terapiat etulinjaan- toimintamallin käyttöönotto on aiheuttanut mietintöjä siitä, ovatko nämä menetelmät muun osaamisen poissulkevia, täytyykö toimia juuri niin kuin ohjeistetaan ja miten hoidon ohjaus menee.

Paljon kuullut pohdintoja myös siitä, että jos ohjattu omahoito tai lyhytterapia ei riitä, onko ”normaalit” keskustelut pois suljettu. Alueellemme luodut hoidon portaat auttavat hahmottamaan hoidon kulkua, poissulkematta välipolkuja eri portaiden välillä. Väkisinkin sivupolkuja/askeleita tulee, jos potilaita/asiakkaita jää ”odottelemaan” esim. erikoissairaanhoitoa mielenterveys- ja päihdeyksikköön. Odottelulla tarkoitan käyntejä, jotka eivät ole ohjattua omahoitoa tai lyhytterapiaa, vaan joiden tavoitteena on tukea potilasta ennen erikoissairaanhoidon tai psykoterapian alkamista. Toimintamallin mukana tulee myös uusia käsitteitä ja asiaa, mikä vie oman aikansa ymmärtää mistä on kyse.

Itse olen luovasti käyttänyt terapianavigaattoria tiedon keräämiseen ja hoidon ryhdittämiseen myös jo alkaneissa hoitosuhteissa. Ohjattua omahoitoa olen käyttänyt tukena jo alkaneissa hoitosuhteissa ja saanut lisävälineitä siihen, miten potilaan/asiakaan on hyvä olla aktiivisena toimijana itsensä hoidossa vastaanottokäyntien välissä. Hoitoon ohjauksessa navigaattori on parhaimmillaan, koska sieltä yleisesti nousee esille potilaan oma motivaatio hoitoon ja kriittisin hoidon tarpeen syy.

Mielestäni Terapiat etulinjaan on ehdottomasti mahdollisuus ja apu potilaiden nopeampaan avun saamiseen.

Hanketiimien terveiset

- Osana vaikuttavuuden ekosysteemiä Länsirannikon OT-keskushankkeessa on lähdetty selvittämään kustannusvaikutuksia lastensuojelun ja psykiatrian yhteisasiakkuuteen liittyen. Tämä prosessi saadaan päätökseen syyspuolella ja siitä tiedotamme erikseen ja tarkemmin uutiskirjeessä. 14.4 järjestämme infon Lapsen hyvä tilanne-neuvonpidosta ja tulevista koulutuksista. Infot ovat suunnattu erityisesti esimiehille ja eroperheiden kanssa työskenteleville ajatuksella, että he voivat tulevaisuudessa toteuttaa tätä työtapaa työssään. Tavoitteena kouluttaa Satakuntaan ja Pohjanmaalle 3-5 henkilöä/hva. Lisätietoja: projektipäällikkö Tuija Eskelinen
- Nuorten tiimissä on käynnistetty ohjatun omahoidon koulutukset. Varhan menetelmäkoordinaattorit toteuttivat loppuvuodesta nepsy –aiheisen koulutustarvekyselyn Varsinais-Suomen opiskeluhuollon sekä perhepalveluiden ammattilaisille. Kyselyn tuloksia käytetään pohjana aiheesta ensi syksynä järjestettävän koulutuksen suunnittelussa. Lisätietoja: projektipäällikkö Tiina Louhi
- Tyks Varhain –toimintamallin jalkauttaminen uusille alueille on käynnistynyt Kaarinassa ja Liedossa sekä uutena alueena toimintamalli tuodaan Paimioon ja Sauvoon. Konsultaatioon ohjautumisen uutena kanavana on suunnitteilla nuorisopsykiatrialta palautettavien läheteiden yhteyteen mietitty jalkautuva Varhain – konsultaatio. Lisätietoja: projektipäällikkö Tiina Louhi
- Terapiat etulinjaan toimintamallin aikuisikäisten koulutukset tulevat tavoittamaan aiempaa laajemman osan sote-palveluissa toimivia ammattilaisia Varhan alueella. Mielenterveys- ja päihdetyön ammattilaisten lisäksi kouluttautumismahdollisuuksia ollaan suunnittelemassa muun muassa sosiaalipalveluihin, toisen asteen opiskeluterveydenhuoltoon ja avoterveydenhuoltoon. Ensimmäinen 20 hengen ryhmä aloitti opintonsa erikoissairaanhoidon räätälöidyn kognitiivisen lyhytterapian parissa Satakunnassa. Lisätietoja: hankekoordinaattori Juha Laine.

Tulevat tapahtumat

- 14.4 klo 9-10.30 Lapsen hyvä tilanne-neuvonpidon infotilaisuus, joka on suunnattu erityisesti lapsen ja perheiden palveluissa oleville esihenkilöille ja työntekijöille, jotka kohtaavat eroperheitä. Tilaisuudessa kuullaan verkostotyön erityisasiantuntija Tiina Vormistoa ja infotilaisuuden järjestää Länsirannikon OT-keskushanke. Lisätietoja projektipäällikkö [Tuija Eskelinen](#)
- 25.4. klo 12-13 Uudistuneen Mielenterveystalo.fi ja nettiterapioiden esittelyinfo [Teamsissa](#).

Pääset jatkossakin lukemaan lisää hanketerveisiä tilaamalla uutiskirjeen [TÄSTÄ](#). Samasta linkistä voit perua uutiskirjeen tilauksen ja päivittää muuttuneen sähköpostiosoitteesi. Seuraava uutiskirje julkaistaan huhtikuussa 2023